

Interkoloniale migratie

Surinaamse tori's op Curaçao

Gast spreker: May Ling Thio

W C A C N

Datum: Zaterdag 30 september 2023
Tijd: 13.00 uur - 16.00 uur
Plaats: Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39 Nijmegen
Bijdrage: Vrijwillige bijdrage
Organisatie: Werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen

Programma:

12.30 uur Inloop / Ontvangst
 12.55 uur Welkomstwoord

Vooraf:

13.00 uur *Twee gedichten Guil Fernald:*
 - Herboren
 - Genegenheid

Lezing:

13.10 uur - 14.00 uur **Deel 1: Interkoloniale migratie**

- * Geschiedenis
- * JPF (Ala presi komisi d'abotri ?)
- * Opzet onderzoek
- * Centrale concepten

14.00 uur - 14.15 uur Vragen / opmerkingen

14.15 uur - 14.45 uur: **Pauze** (versnapering en drank voor eigen rekening)

14.45 uur - 14.50 uur *Twee gedichten Guil Fernald:*
 - Uitstraling
 - Geestelijke rust

14.50 uur - 15.50 uur: **Deel 2: Tori's van en over Surinamers op Curaçao**

- * Sense of belonging is a two way street
- * Gelegenheid voor vragen en opmerkingen

15.50 uur - 16.00 uur: Sluiting en mededelingen

Informatie over de lezing en de gast spreker vindt u op de volgende pagina's.
 Wij hopen u zaterdag 30 september a.s. te verwelkomen op de lezing.

Met vriendelijke groet,

De Werkgroep Caribische en Aziatische Cultuur Nijmegen
 (zie ook onze website: www.wcacn.nl)

Informatie over de lezing

Zijn er verschillen tussen mensen uit de (voormalige) Nederlandse Antillen en Suriname? 'Ja', zullen velen zeggen. En uiteraard zijn er tussen en binnen deze groepen verschillen. Maar er bestaan ook hele sterke, innige banden tussen het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden en Suriname. Bijna elke Antilliaan/Arubaan heeft wel familie, vrienden, en/of collega's afkomstig uit of woonachtig in Suriname en andersom geldt hetzelfde. Van de Surinamers op Curaçao wordt zelfs gezegd dat ze tot één van de best geïntegreerde minderheidsgroeperingen op het eiland horen. Dit kan ook wijzen op overeenkomsten en in ieder geval, niet op verschillen die voor sterke verdeling hebben gezorgd. De fascinatie voor deze positionering vormt de basis van het onderzoek van gastspreker May Ling Thio. Het onderzoek is gebaseerd op de eerste grote migratiebeweging uit Suriname naar Curaçao, toen beide gebieden nog tot de Nederlandse koloniën hoorden: interkoloniale migratie. Op de lezing zal zij vooral ingaan op de verhalen van deze migranten op Curaçao, die antwoorden geven op vragen als: Waarom zijn zij gekomen? Waarom zijn zij gebleven? Hoe is het de tweede generatie vergaan?

Over het algemeen beginnen de meeste arbeidsmigranten in het nieuwe (ei-)land van vestiging in lagere sociaal-economische klassen dan de lokale bevolking. Veelal zijn zij ook te onderscheiden als nieuwkomers door andere fysieke kenmerken, cultuur, taal, etc. In een (post-)koloniale context waarbij mensen uit de (voormalige) koloniën naar het 'moederland' vertrekken – denk vanuit de Oost en de West naar Nederland, uit India naar het VK, Congo naar België, etc., wordt echter wel een taal gedeeld, misschien zelfs een stukje cultuur, maar door andere somatische trekken en - laten we de olifant in de kamer maar benoemen, huidskleur, val je toch op.

De Surinamers die na de tweede wereldoorlog naar Curaçao vertrokken, aangetrokken door banen bij de Shell, het onderwijs en andere overheidsposities, bevonden zich in vele opzichten in andere omstandigheden, zeker omdat het toen voornamelijk Creoolse Surinamers betrof. Zo deelden zij de rijke schakering aan somatische trekken en kleur zoals onder de Curaçaose bevolking aanwezig waren en deelden een koloniale band met Nederland – wat zich behalve de meer juridische aspecten, onder meer uitte in het eveneens spreken van de Nederlandse taal. Echter, juist vanwege die Nederlandse taal die zij beter beheersten dan gemiddeld op Curaçao het geval was, waren zij gewild als werknemers en kwamen overwegend terecht op posities boven de lokale arbeidskrachten.

Op het eiland ontbrak het tot die tijd aan beroepsopleidingen en door de positie in de handel, was eerder Spaans de *lingua franca* dan Nederlands. Allemaal zaken die de Surinamers in het voordeel stelden bij het invullen van de banen in de aantrekkende economie, omdat krachten uit Nederland maar met mondjesmaat kwamen vanwege de nasleep van WO II. In een samenleving waar huidskleur direct of indirect, bewust of onbewust, onmiskenbaar een rol speelt, is de instroom van de Surinamers op deze posities en hun positionering op het eiland, bijzonder interessant en weinig onderzocht.

De aanwezigen worden van harte uitgenodigd om vragen te stellen of opmerkingen te maken.

Informatie over de gastspreker

Op driejarige leeftijd is **May Ling Thio** (1965) vanuit Indonesië naar Curaçao verhuisd, met haar ouders en vier jaar oudere broer. Ook een alleenstaande zus van haar vader kwam mee en twee jaar later voegde de opa van moederskant zich bij de familie. Na haar VWO-eindexamen op het Peter Stuyvesant College is zij naar Nederland vertrokken om te studeren aan de Vrije Universiteit (VU) in Amsterdam.

Via de studie Informatica, is zij aan diezelfde universiteit overgestapt naar en afgestudeerd bij Bedrijfskundige Economie en heeft daarna tien jaar als Investor Relations adviseur gewerkt in opdracht van (toekomstige) beursgenoteerde ondernemingen. In 2000 is zij haar tweede Master gestart, ook aan de VU: Cultuur, Organisatie en Management, ook wel te duiden als Organisatieantropologie. Na haar afstuderen is ze op die afdeling als docent blijven werken, waar ze na wat omzwervingen bij HBO's, studentbegeleidingorganisaties en gemeentelijke adviesbureaus, sinds 2020 weer terug is gekeerd.

Haar onderzoeksinteresse ligt op het gebied van migranten(-organisaties) en dan vooral de post-, of zoals zij dat heeft genoemd, interkoloniale migranten en hun positioneringsprocessen. Dit heeft o.a. vorm gekregen in onderzoek naar Surinamers die zich na de tweede wereldoorlog op Curaçao hebben gevestigd. Deze groep wordt gezien als één van de best geïntegreerde minderheidsgroeperingen op het eiland en als start is May Ling begonnen bij de rol die hun sociaal-culturele vereniging JPF (*Justitia Pietas Fides*) daarbij heeft gespeeld.

Als één van de eerste winnaars van het Silvia de Groot Fonds (<https://www.kitlv.nl/winnaars-silvia-de-groot-fonds/>) kreeg ze de gelegenheid dit onderzoek te beginnen in 2012-2013 en heeft toen zowel eerste als tweede generatie Surinaamse migranten geïnterviewd. Inmiddels is het onderzoek uitgebreid naar het naoorlogse Curaçao als ontvangende samenleving voor (interkoloniale) arbeidsmigranten, waarbij zij gesprekken heeft gevoerd met bewoners met een migratieachtergrond van andere gebieden, zoals Portugal, Brits-West-Indië, Libanon en Venezuela. Ook met Nederlandse uitgezonden arbeidskrachten en/of hun nazaten is gesproken.

May Ling Thio

(Foto: Peter Gerritsen)